

Arbete åt alla?

Den gemensamma finalen på två arvsfondsprojekt som drivits av Social Aktion och DHRG blev en välbesökt dag med kunskaps- och erfarenhetsutbyte kring arbetsmarknad och funktionsvariation.

"Vi gör redan det där." Det är en invändning brukarcoacherna ibland möts av från Arbetsförmedlingen när det berättas att de ger aktivt, individuellt och långsiktigt stöd till arbetssökande med psykisk funktionsnedsättning.

"Jaha, men har du egen erfarenhet av psykisk ohälsa? Nej, och det är det som är skillnaden" brukar **Mary-Anne Jakobsson** svara då.

Spetskompetensen hos de brukarcoacher som finns i Göteborg, och som har uppdrag från Arbetsförmedlingen, består i att de själva har mått dåligt psykiskt, varit borta från arbetsmarknaden länge och tagit sig tillbaka till ett jobb som fungerar.

Intresset för att höra om deras arbetssätt var stort bland de hundratalet personer som kommit till en heldag på temat *Arbetsmarknad och funktionsnedsättning* arrangerad av Social Aktion och DHR i Göteborg.

– Men man ska vara medveten om att det är en dyr åtgärd, framförde **Christina Lapins** från IBIS, Intresseföreningen för bipolär sjukdom som satt i publiken. Hon varnade också för att maktrelationen mellan en professionell och en brukare aldrig kan vara i balans.

– Den utjämnas inte av att den professionelle är privat och berättar om egna erfarenheter.

Under våren har DHR i Göteborg och Social Aktion tillsammans arrangerat fokusgrupper där personer med fysiska, psykiska, neuropsykiatriska och socialmedicinska funktionsnedsättningar

träffats för att diskutera erfarenheter av Arbetsförmedlingen och av diskriminering i arbetssammanhang.

Håkan Högberg som är ordförande för DHR i Göteborg tycker att samarbetet varit spännande och gett ett ömsesidigt utbyte.

– I förhållande till Arbetsförmedlingen kan vi se att vi har väldigt många liknande erfarenheter. Brukarna har en erfarenhet och Arbetsförmedlingen andra.

Arbetsförmedlingen hamnade också stundtals rejält i skottgluggen under den här dagen. Men "vi är vana att få ta den rollen" uttryckte man över kaffet i pausen. "Många vill att vi ska komma med jobbförslag och följa med hela vägen, det är ett missförstånd om vår roll: söka jobben det ska man göra själv så långt det går. "

Brukarcoacherna är generellt nöjda med samarbetet med både Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Vården däremot är det sämre ställt med, sa Mary-Anne Jakobsson.

– Personer som inte ens har en fungerande vårdkontakt, det blir svårt för dem att klara ett jobb när resten av livet är kaos.

Sari Nykvist, som arbetar på DHR ville få publiken att tänka normkritiskt kring värderingar och bad alla fundera på hur vi associerar när vi hör orden: funktionsnedsättning, arbetsförmåga och flexibilitet.

Anpassad arbetstid, arbetstempo och anpassade arbetsuppgifter är svårare att få för kvinnor än för män. Sari Nykvist visade siffror som sa att 91% av männen som behöver de här anpassningarna får det, jämfört med 75% av kvinnorna.

– Jag måste vara stark, ha god självkänsla och kämpa mycket hårdare än alla andra för att lyckas, sa Sari Nyqvist. Och fortsatte:

– Tror vi inte på oss själva, vem sjutton ska göra det då? En

viktig uppgift för DHR och särskilt Unga rörelsehindrade är att jobba med självkänsla.

Med i publiken under dagen fanns en politiker, **Eva Olofsson**, oppositionsråd för Vänsterpartiet i Västra Götalandsregionen. Hon uppskattade att samarbetet mellan DHR och Social Aktion gett en bredare diskussion med fler perspektiv.

– I grunden handlar det om mänskliga rättigheter; att kunna leva som alla andra med rätt till jobb, utbildning och försörjning. Vi måste få bort stigma, okunskap och diskriminering. Att man bara ser funktionsnedsättningen. Vilka jobb vill vi satsa skattemedel på? Det är dags att korta arbetstiden för alla. När till och med OECD säger att vi fått så stora klyftor att det dämpar samhällsutvecklingen.

Läs mer om brukarcoacherna, om erfarenheterna från fokusgrupperna och vad Arbetsförmedlingen svarar på kritiken i SocialPolitik nr 2/2015. [Beställ här](#).

Text: Anna Fredriksson

Foto: Anders Löwdin

På bilden ser du från vänster: Monica Armini Solrosuppropet och SocialAktion, Jörgen Filipsson RFHL, Håkan Högberg, ordförande DHR i Göteborg, Sari Nykvist, DHR Stockholm, Mary-Anne Jakobsson och Therese Möller, brukarcoacher Göteborg.